

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมและระเบียบวิธีวิจัย

2.1 การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเพื่อประเมินผลและตัดสินใจว่าโครงการนั้นๆ คู้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่ โดยพิจารณาผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนนั้นมีหลายวิธีซึ่งวิธีการวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทน (Cost Benefit Analysis) เป็นวิธีการศึกษาวิธีหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ในการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเพื่อตัดสินใจในการลงทุน และการวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนนั้นได้มีการนำไปใช้ในการศึกษาความเป็นไปได้ในหลายๆ โครงการ เช่น

ธนินฐา กาญจนวาศ(2539) ศึกษา การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลได้ของโครงการเครือข่ายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรณีศึกษา การค้นคว้าหาข้อมูล การถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล และไปรษณีย์-อิเล็กทรอนิกส์ โดยมุ่งศึกษาถึงต้นทุนและผลได้ทางเศรษฐศาสตร์ สำหรับนิสิต อาจารย์ ในหน่วยงานต่างๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่จะได้รับจากโครงการเครือข่ายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยแบ่งกลุ่มอาจารย์และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มวิทยาศาสตร์ และกลุ่มสังคมศาสตร์ และได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหามูลค่าปัจจุบันของต้นทุนและผลได้ของโครงการ เพื่อนำไปหามูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการ และอัตราส่วนผลได้ต่อทุนของโครงการ อัตราส่วนผลที่ได้ใช้ในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบัน คือร้อยละ 10.5 ต่อปี ผลการศึกษาพบว่าโครงการเครือข่ายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ เท่ากับ 46,353,636.56 บาท และมีอัตราส่วนผลได้ต่อทุน เท่ากับ 1.124 ซึ่งหมายความว่าผลได้ที่ได้รับจากโครงการมากกว่าเงินลงทุนที่เสียไป หรือเงินลงทุน 1 บาท ให้ผลได้เท่ากับ 1.124 บาท

พนม ปันทุราภรณ์(2542) ศึกษา ทักษะคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อการโฆษณาในอินเทอร์เน็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อการโฆษณาในอินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยแบ่งนักศึกษามาตามสัดส่วนในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยในเรื่องที่ว่า แนวโน้มการโฆษณาในอินเทอร์เน็ตจะมีความสำคัญมากขึ้นในอนาคต การโฆษณาทาง

อินเทอร์เน็ตเป็นการส่งข่าวสารของสินค้าและบริการที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายและทำให้สามารถได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าใหม่ๆ การโฆษณาที่มีการออกแบบให้มีเสียงและภาพเคลื่อนไหวประกอบทำให้การโฆษณานั้นน่าสนใจมากขึ้น การโฆษณาสินค้าและบริการในอินเทอร์เน็ตทำให้สินค้าและบริการนั้นดูมีคุณภาพระดับสากล จะมีความพึงพอใจการโฆษณาสินค้าและบริการมากขึ้นถ้าเจ้าของโฮมเพจของสินค้าและบริการตอบอีเมลล์เมื่อติดต่อเข้าไป และเมื่อได้รับอีเมลล์ตอบแล้วจะทำให้รู้สึกมั่นใจในตัวสินค้าและบริการที่โฆษณามากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะซื้อหรือซื้อซ้ำหรือแนะนำให้เพื่อนใช้สินค้าและบริการนั้นด้วย และพบว่าความเร็วในการโหลดเว็บไซต์มีความสำคัญมากกว่าความสวยงามในการออกแบบเว็บไซต์

พัชรีย์ กษิรวัฒน์(2542) ศึกษา การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทนทางการเงินของการลงทุนในธุรกิจคลังเก็บเอกสารในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปริมาณความต้องการใช้บริการคลังเก็บเอกสาร และเพื่อศึกษาด้านต้นทุนผลตอบแทนทางการเงินของการลงทุนในธุรกิจคลังเก็บเอกสารในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 กรณีตามจำนวนลูกค้า คือ กรณีที่มีจำนวนลูกค้าคิดเป็นร้อยละ 30, 35 และ 40 ของจำนวนกลุ่มเป้าหมาย และวิเคราะห์ทางการเงินโดยการคาดคะเนกระแสการไหลเวียนเงินสดของโครงการ (Cash Flow) หามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) ห้อตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit – Cost Ratio : B/C Ratio) และห้อตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) หลังจากนั้นวิเคราะห์ความไวต่อการเปลี่ยนแปลง ผลการศึกษาพบว่าปริมาณความต้องการหรือจำนวนกลุ่มเป้าหมายของธุรกิจคลังเก็บเอกสารในจังหวัดเชียงใหม่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยมีห้อตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.2 ต่อปี ผลการวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนทางการเงินของโครงการลงทุนพบว่ากรณีที่ที่มีจำนวนลูกค้าคิดเป็น ร้อยละ 30 ของจำนวนกลุ่มเป้าหมายนั้น ไม่เหมาะต่อการลงทุน เนื่องจากให้ห้อตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) ต่ำกว่าห้อตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่กำหนดคือร้อยละ 16 มีมูลค่าปัจจุบันของผลได้สุทธิ (NPV) น้อยกว่า 0 และห้อตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนโครงการ (B/C Ratio) น้อยกว่า 1 ส่วนกรณีที่ที่มีจำนวนลูกค้าคิดเป็นร้อยละ 35 และ 40 ของจำนวนกลุ่มเป้าหมาย มีความเหมาะสมต่อการลงทุนและมีความเป็นไปได้ เนื่องจากให้ห้อตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) สูงกว่าห้อตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่กำหนดคือร้อยละ 16 มีมูลค่าปัจจุบันของผลได้สุทธิ (NPV) มากกว่า 0 และห้อตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนโครงการ (B/C Ratio) มากกว่า 1 ผลการวิเคราะห์ความไหวตัวของโครงการเมื่อการเปลี่ยนแปลงของรายได้ลดลงพบว่า กรณีที่มีจำนวนลูกค้าคิดเป็นร้อยละ 40 ของจำนวนกลุ่มเป้าหมาย มีความทนต่อการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายมากกว่ากรณี

ที่มีจำนวนลูกคำคิดเป็นร้อยละ 35 ของจำนวนกลุ่มเป้าหมาย ส่วนกรณีที่มีจำนวนลูกคำคิดเป็นร้อยละ 30 ของจำนวนกลุ่มเป้าหมาย ไม่สามารถดำเนินกิจการได้หรือไม่เหมาะสมต่อการลงทุน

เพ็ญทิพย์ จิรพินนุสรณ์(2539) ศึกษา พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารผ่านสื่อมวลชนและอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาและบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยแบ่งประชากรกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาและบุคลากรมีวัตถุประสงค์หลักในการแสวงหาข่าวสารผ่านสื่อมวลชนและอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อสนองความต้องการของตน โดยต้องการข้อมูลข่าวสารประเภทบันเทิงผ่านสื่อมวลชนประเภทภาพยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์ ในขณะที่ต้องการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข่าวต่างๆ ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์มากที่สุด ส่วนการแสวงหาข้อมูลข่าวสารผ่านอินเทอร์เน็ต นักศึกษาและบุคลากรต้องการข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาค้นคว้า วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และบันเทิง ตามลำดับ โดยบริการอินเทอร์เน็ตที่ใช้มากที่สุด คือ เวิลด์ไวด์เว็บ การสื่อสารสองทางผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลประเภทซอฟต์แวร์เพื่อมาใช้งาน นอกจากนี้ยังพบว่าปัญหาและข้อจำกัดในการใช้อินเทอร์เน็ตที่สำคัญ คือ ปัญหาการสื่อสารมีความเร็วต่ำ

เรวดี กงสุภาพกุล(2538) ศึกษา การใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้อินเทอร์เน็ตในมหาวิทยาลัย ความรู้ ทักษะ และประโยชน์ของการนำระบบอินเทอร์เน็ตมาใช้ทางการศึกษา โดยใช้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างจาก 4 สถาบัน คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขต เจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ผลการศึกษาพบว่าสาขาวิชาที่นิสิตนักศึกษาสังกัดอยู่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจขอมีบัญชี การเรียนรู้การให้บริการ ความบ่อยในการใช้ระบบ และวิธีการค้นคว้าข้อมูล โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อติดต่อสื่อสาร การค้นคว้างานวิจัย ข้อมูลวิชาการ ข้อมูลการศึกษา และการคุยกับเพื่อน นิสิตนักศึกษาที่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวจะใช้ระบบบ่อยกว่านิสิตนักศึกษาที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว นิสิตนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบเป็นอย่างดีเชื่อมโยงถึงทัศนคติของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อระบบอินเทอร์เน็ต

วาสนา อนุวาร(2541) ศึกษา การให้บริการอินเทอร์เน็ตของห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการให้บริการอินเทอร์เน็ต ความคิดเห็นของผู้บริหารห้อง

สมุด และบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ต่อการให้บริการอินเทอร์เน็ต และปัญหาการให้บริการอินเทอร์เน็ตของห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารห้องสมุด บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของห้องสมุดที่เป็นสมาชิกของ PULINET (Provincial University Library Network) ผลการศึกษาพบว่า ระบบอินเทอร์เน็ตของห้องสมุดส่วนใหญ่มีแม่ข่ายอยู่ที่ศูนย์/สำนักคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย และมีบางแห่งที่ใช้บริการของบริษัทเอกชน โดยส่วนใหญ่เชื่อมต่อเครือข่ายคอมพิวเตอร์ภายในด้วยสายใยแก้วนำแสงและเชื่อมต่อเครือข่ายของห้องสมุดกับอินเทอร์เน็ตโดยการเข้าสู่สายสัญญาณโทรศัพท์ความเร็วน้อยกว่า 64 K สำหรับรูปแบบการให้บริการพบว่า ห้องสมุดทุกแห่งเปิดให้บริการตามเวลาทำการปกติของห้องสมุด ส่วนใหญ่ให้บริการสืบค้นเองโดยมีบรรณารักษ์แนะนำการใช้ประเภทของบริการอินเทอร์เน็ตที่มีให้บริการในห้องสมุดทุกแห่งคือ WWW นอกจากนี้ห้องสมุดส่วนใหญ่มีบริการ Telnet/Hytelnet, E-mail, Gopher, FTP (File Transfer Protocol) และ Usenet News แต่ไม่มีบริการ Archie และ Hypertext Lynx ผู้บริหาร และบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เห็นด้วยกับความสำคัญและความจำเป็นในการจัดบริการอินเทอร์เน็ตในห้องสมุด โดยเห็นว่าอินเทอร์เน็ตช่วยให้ผู้ใช้สืบค้นข้อมูลได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อการศึกษา ค้นคว้าในมหาวิทยาลัย ด้านผลกระทบของบริการอินเทอร์เน็ต พบว่าผู้บริหารห้องสมุดและบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเห็นว่าการจัดบริการอินเทอร์เน็ตมีผลกระทบต่อบุคลากรห้องสมุดในแง่การสืบค้นข้อมูลด้วยอินเทอร์เน็ตช่วยเพิ่มพูนทักษะการใช้ภาษา ทำให้บุคลากรติดตามการเคลื่อนไหวทางด้านเทคโนโลยีและพัฒนาตนเองให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีกับงานที่เกี่ยวข้องได้ตลอดเวลา และทำให้ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลภายนอกวงการโดยเฉพาะวงการคอมพิวเตอร์มากขึ้น ด้านรูปแบบการให้บริการ ทั้งผู้บริหารและบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเห็นว่าบริการในห้องสมุดควรให้ผู้ใช้สืบค้นด้วยตนเอง โดยมีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ และบริการอินเทอร์เน็ต ควรจัดแยกเป็นสัดส่วนไม่รวมกับบริการอื่น ส่วนประเภทบริการอินเทอร์เน็ตที่ควรจัดให้บริการในห้องสมุดในระดับมากที่สุด คือ WWW

ศุจิภา ดวงมณี(2539) ศึกษา การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่าน World Wide Web ของสื่อมวลชนไทย มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบการใช้ World Wide Web เพื่อการเผยแพร่ข่าวสารของสื่อมวลชนไทยที่ต่างประเภทกัน และวิเคราะห์รูปแบบข่าวสารของสื่อมวลชนไทยที่เผยแพร่บน World Wide Web รวมทั้งศึกษาถึงทิศทาง และแนวโน้มของสื่อมวลชนไทยบน World Wide Web ผลการศึกษาพบว่าสื่อมวลชนไทยในปัจจุบันใช้ช่องทาง World Wide Web เพื่อการส่งเสริมภาพ

ลักษณะขององค์กรและเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับการสื่อสารข้อมูลไปในระดับโลก เนื่องจาก World Wide Web เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีข้อได้เปรียบทางด้านความเร็ว สามารถนำเสนอได้หลายรูปแบบในเวลาเดียวกัน และเป็นช่องทางในการแพร่กระจายข่าวสารไปถึงระดับโลกได้ในราคาที่ต่ำกว่าสื่อประเภทอื่น รูปแบบของข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนไทยประเภทต่างๆ ที่ปรากฏบน World Wide Web นั้นมีความแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ โดยส่วนใหญ่แล้วมีรูปแบบที่เรียบง่าย เป็นตัวหนังสือ และมีภาพประกอบ ในอนาคตสื่อมวลชนไทยมีแนวโน้มที่จะใช้ World Wide Web เป็นช่องทางในการเผยแพร่ข่าวสารมากขึ้น ในรูปแบบที่ทันสมัย และติดตามเทคโนโลยีมากขึ้น แต่ยังคงคำนึงถึงความสะดวกของผู้ใช้งานเป็นหลัก

องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์(2539) ศึกษา พฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา การใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่เปิดรับ ความแตกต่างด้านลักษณะทางประชากรของนักศึกษากับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บ ความแตกต่างของระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบของระบบและเนื้อหาที่ได้รับ และความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางนวัตกรรมกับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีการใช้สื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บที่มหาวิทยาลัย และสนใจเปิดรับเนื้อหาประเภทบันเทิงมากที่สุด คุณลักษณะของระบบเว็ลด์ไวด์เว็บ ในเรื่องความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ ความซับซ้อนของการใช้งาน และความเข้ากันได้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาเพศชายมีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บมากกว่าเพศหญิง นักศึกษาที่มีอายุน้อยมีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บมากกว่านักศึกษาที่มีอายุมาก และนักศึกษาที่เป็นเจ้าของเครื่องคอมพิวเตอร์มีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บมากกว่านักศึกษาที่ไม่เป็นเจ้าของเครื่องคอมพิวเตอร์ นักศึกษาค่อนข้างพึงพอใจต่อรูปแบบของระบบเว็ลด์ไวด์เว็บ และประเภทของเนื้อหาที่เปิดรับผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บ นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษามีการใช้ประโยชน์จากระบบเว็ลด์ไวด์เว็บเพื่อการพัฒนาตนเองในด้านวิชาการและทักษะการใช้งานระบบเว็ลด์ไวด์เว็บ และใช้ระบบเว็ลด์ไวด์เว็บในการสนองตอบความต้องการด้านข่าวสารและการพักผ่อนหย่อนใจ

อภิชาติ พัฒนนิรมาน(2540) ศึกษา ความต้องการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีต่อสารสนเทศและบริการในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อศึกษา

ความต้องการและปัญหาของนักศึกษาที่ใช้บริการระบบสารสนเทศและบริการในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การแจกแจงความถี่ อัตราร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการสารสนเทศในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ด้านการเงินและการธนาคาร การตลาด การบัญชี ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาด้านบริหารธุรกิจ และการจัดการ ตามลำดับ ส่วนความต้องการการบริการในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีให้บริการในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และที่มีให้บริการโดยทั่วไปนั้นนักศึกษาต้องการบริการค้นรายชื่อสิ่งพิมพ์ของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ด้วยคอมพิวเตอร์ (Online Public Access Catalog – OPAC), World Wide Web (WWW), E-mail, บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล, CD-ROM, Talk/ICQ, บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลต่างประเทศ, Telnet, File Transfer Protocol (FTP) และ Gopher ตามลำดับ ในส่วนของปัญหาในการใช้บริการระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์นั้นนักศึกษามีปัญหาเรื่องจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ขาดเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ มารยาทของเจ้าหน้าที่ และการจัด Internet Account

2.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในกรณีศึกษาเรื่องนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดไว้ว่าการประกอบการธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่เป็นการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้เพื่อให้บริการแก่ชุมชนเพื่อให้เกิดการรับรู้ข่าวสารที่กว้างไกล ถูกต้อง และรวดเร็ว ซึ่งในการวิเคราะห์ภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าวจะมีมิติหลายด้านเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น มิติทางด้านเทคนิค การจัดการในธุรกิจดังกล่าว ผลทางด้านสังคม การตลาดเพื่อแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการด้วยกันเอง ผลทางด้านเศรษฐกิจที่ตามมา และที่สำคัญคือผลทางด้านการเงิน ซึ่งกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ได้เน้นที่จะทำการวิเคราะห์หาต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของธุรกิจดังกล่าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้หลักและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

2.2.1 แนวคิดในการวิเคราะห์โครงการ

1. การวิเคราะห์ทางด้านเทคนิค (Technical Aspects) เป็นการวิเคราะห์เพื่อพิจารณาว่าชนิดและปริมาณของปัจจัยการผลิตที่จะนำมาใช้ในโครงการมีความเหมาะสมหรือไม่เพียงไร ไม่ว่าจะเป็นเครื่องจักรเครื่องมือ ขนาดของโครงการ ขบวนการผลิต เครื่องจักรอุปกรณ์

และผลผลิตที่จะเกิดขึ้นของโครงการทั้งที่อยู่ในรูปของสินค้าและบริการที่แท้จริงที่เกิดขึ้น กลุ่มผู้ชำนาญทางด้านเทคนิคต่างๆ จึงมีความสำคัญที่จะตรวจสอบความสัมพันธ์ทางเทคนิคต่างๆ ที่เป็นไปได้ของโครงการ เช่น การตรวจสอบกำลังการผลิต การตรวจสอบคุณภาพของสินค้า ตลอดจนผลกระทบที่เกิดจากขบวนการผลิต

2. การวิเคราะห์ทางด้านสถาบันการจัดการองค์กรและการจัดการ (Institutional Organization Managerial Aspects) จะต้องมีการจัดลำดับขั้นการบังคับบัญชาที่ชัดเจน การให้อำนาจและความรับผิดชอบจะต้องมีส่วนสัมพันธ์เหมาะสมด้วย เป็นประเด็นของความสามารถในการจัดการที่ดี

3. การวิเคราะห์ทางด้านสังคม (Social Aspects) ต้องมีการพิจารณาถึงผลกระทบต่อสังคมของโครงการที่จะก่อให้เกิดผลทางใดบ้าง เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม มลภาวะต่างๆ หรือผลต่อการกระจายรายได้ การจ้างงานในท้องถิ่น ซึ่งจะต้องคำนึงให้เกิดผลกระทบย้อนกลับน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ทางการตลาด (Marketing and Commercial Aspects) เกี่ยวกับผลผลิตที่ผลิตได้ และการจัดการด้านปัจจัยที่ต้องใช้ในการผลิต ต้องมีการวิเคราะห์ความพอเพียงของอุปสงค์ของตลาด เพื่อให้ผลผลิตของโครงการที่ผลิตได้สามารถขายได้หมดในระดับราคาที่ทำกำไรได้

5. การวิเคราะห์ทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Aspects) เป็นการพิจารณาว่าโครงการที่กำลังพิจารณานั้น มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติเป็นส่วนรวมอย่างไร หรือผลกระทบโครงการนั้นมีขนาดที่มากพอและคุ้มกับการใช้ทรัพยากรที่หายากของสังคมหรือไม่

6. การวิเคราะห์ทางการเงิน (Financial Aspects) เป็นการวิเคราะห์ในเรื่องผลกระทบทางการเงิน ในด้านเงินลงทุน ผลตอบแทน และต้นทุน ตลอดจนการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสม ประสิทธิภาพทางการเงิน ความคล่องตัวทางการเงิน และความน่าเชื่อถือ ซึ่งในกรณีศึกษาครั้งนี้จะเน้นวิเคราะห์ในด้านนี้มากกว่าด้านอื่นๆ

2.2.2 หลักการวิเคราะห์และวัดค่าโครงการ

ก. ต้นทุนและผลตอบแทนของโครงการ (Cost and Benefit)

1. ต้นทุนการผลิต (Cost)

จะพิจารณาเฉพาะต้นทุนตามความหมายในทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งจะประกอบ

ไปด้วย

- ต้นทุนทางตรง (Explicit Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิตประเภทต่างๆ ซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงๆ หรือค่าใช้จ่ายที่จ่ายออกไปเป็นต้นทุน (Monetary Cost) แบ่งออกเป็น

- ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) คือ ต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนการผลิต ไม่ว่าจะผลิตสินค้าเป็นจำนวนเท่าใดก็ตาม ค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะเท่าเดิม เช่น ค่าเช่าสำนักงาน เป็นต้น

- ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) คือ ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนการผลิต หากผลิตสินค้าเป็นจำนวนมากก็จะต้องใช้จ่ายต้นทุนผันแปรมาก เช่น ค่าจ้างแรงงาน ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า เป็นต้น

- ต้นทุนทางอ้อม (Implicit Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายออกไปเป็นต้นทุนจริงๆ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการที่ผู้ผลิตนำเอาปัจจัยการผลิตของตนเองมาใช้ในการผลิตเสียเอง ซึ่งจะต้องประเมินราคาออกมาเป็นต้นทุนการผลิตด้วย เช่น ผู้ผลิตที่นำที่ดิน เงินทุน ตลอดจนแรงงานและความสามารถ มาใช้ในการดำเนินกิจการของตนเองก็จะต้องคิดออกมาในรูปของค่าเช่า ดอกเบี้ย ตลอดจนค่าจ้างและกำไร เป็นต้น เรียกอีกอย่างว่าต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost หรือ Alternative Cost)

2. ผลตอบแทน (Benefit)

ผลตอบแทนที่จะนำมาวิเคราะห์ในกรณีศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะเรื่องผลตอบแทนทางตรง (Direct Benefits) หรือผลตอบแทนขั้นต้น (Primary Benefit) หมายถึง สินค้าและบริการที่โครงการผลิตให้แก่ระบบเศรษฐกิจ ถ้าสินค้าและบริการนั้นมีส่วนช่วยเพิ่มอุปทานให้แก่ระบบเศรษฐกิจ

ข. การประเมินโครงการ

1. ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period : PB) คือ ระยะเวลาที่ผลตอบแทนสุทธิจากโครงการสามารถชดเชยเงินลงทุนตอนเริ่มโครงการ

$$\text{ระยะเวลาคืนทุน} = \frac{\text{เงินลงทุนเริ่มแรก}}{\text{ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย ต่อปี}}$$

2. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) เป็นการเปรียบเทียบ มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินเข้ากับกระแสเงินออกของโครงการ โดยคิดอัตราลดตามอัตราผลตอบแทนที่หน่วยธุรกิจต้องการหรือค่าของทุน

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{(R_t - C_t)}{(1+i)^t}$$

โดยที่ R_t = ผลตอบแทนในปีที่ t
 C_t = เงินลงทุนสุทธิของโครงการในปีที่ t
 i = อัตราส่วนลดหรืออัตราดอกเบี้ย
 t = ปีของโครงการ คือ ปีที่ $0, 1, 2, \dots, n$
 n = อายุของโครงการ

ปีที่ 0 คือปีที่มีการลงทุนเริ่มแรก (Initial Investment)

3. อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (Internal Rate of Return : IRR) คือ อัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคตเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุนสุทธิของโครงการนั้นพอดี

$$\sum_{t=1}^n \frac{(R_t - C_t)}{(1+r)^t} = 0$$

โดยที่ r = IRR (อัตราส่วนลด)
 C_t = เงินลงทุนสุทธิของโครงการในปีที่ t
 R_t = ผลตอบแทนในปีที่ t
 t = ปีของโครงการ คือ ปีที่ $0, 1, 2, \dots, n$
 n = อายุของโครงการ

ปีที่ 0 คือปีที่มีการลงทุนเริ่มแรก (Initial Investment)

4. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio : B/C Ratio) คือ อัตราส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนกับมูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่ายตลอดอายุของโครงการ

$$B/C = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{R_t}{(1+i)^t}}{\sum_{t=1}^n \frac{C_t}{(1+i)^t}}$$

โดยที่ R_t = ผลตอบแทนในปีที่ t
 C_t = เงินลงทุนสุทธิของโครงการในปีที่ t
 i = อัตราส่วนลดหรืออัตราดอกเบี้ย
 t = ปีของโครงการ คือ ปีที่ $0, 1, 2, \dots, n$
 n = อายุของโครงการ

ปีที่ 0 คือปีที่มีการลงทุนเริ่มแรก (Initial Investment)

ค. วิเคราะห์ความไวต่อเหตุเปลี่ยนแปลง (Sensitivity Analysis)

การวิเคราะห์ความไวต่อเหตุเปลี่ยนแปลงหรือความทน (Durability) ของโครงการเป็นการวิเคราะห์ว่าระยะเวลาคืนทุน (PB) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (IRR) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรเมื่อสถานการณ์เดิมของโครงการเปลี่ยนแปลงไป เช่น ผลตอบแทนมีแนวโน้มลดลงในขณะที่ต้นทุนเท่าเดิม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ช่วยทำให้การประเมินโครงการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนนั้นสามารถแยกวิเคราะห์ได้ดังนี้

ต้นทุน (Total Cost : TC) = ค่าใช้จ่ายในการลงทุน + ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
 (Investment Cost) (Operating Cost)

ผลตอบแทน (Benefit : B) = รายได้รวม (Total Revenue)
 ราคา (P) × ปริมาณ (Q)

ตัวแปรที่สำคัญที่ใช้เพื่อการวิเคราะห์ความไหวตัวของต้นทุนและผลตอบแทน ได้แก่

- ความแปรผันด้านต้นทุน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของราคาหรือปริมาณของปัจจัยการผลิต

- ความแปรผันด้านรายได้ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของราคาหรือปริมาณของสินค้าที่ผลิตได้

ง. การวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจลงทุน (Investment Decision)

การตัดสินใจลงทุน (Investment Decision) หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกโครงการลงทุนว่าควรลงทุนในโครงการใดจึงให้ผลตอบแทนตามที่ต้องการโดยใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจทางการลงทุนที่คำนึงถึงค่าเสียโอกาส ได้แก่ ระยะเวลาคืนทุน (PB) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (IRR) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) ซึ่งได้กล่าวรายละเอียดข้างต้นแล้ว

เกณฑ์ต่างๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจทางการลงทุนดังกล่าวมาแล้ว จะทำให้ผู้วิเคราะห์โครงการลงทุนนั้นตัดสินใจว่าควรลงทุนในโครงการนั้นๆ หรือไม่ โดยปกติผลที่ได้จากการวิเคราะห์ที่ให้ค่าต่างๆ ดังต่อไปนี้ถือว่าเป็นผลการวิเคราะห์โครงการที่น่าตัดสินใจลงทุนนั้นคือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มีค่ามากกว่า 0 หรือ อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (IRR) มีค่าสูงกว่าต้นทุนของเงินทุน เช่น สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในปัจจุบัน ซึ่งกำหนดไว้ที่ร้อยละ 12 และ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) มีค่ามากกว่า 1

2.3 วิธีวิเคราะห์ทางการเงิน (Financial Aspects Analysis) ของโครงการให้บริการอินเทอร์เน็ต

จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้และภายใต้กรอบแนวคิดในการศึกษาที่กำหนดจะมีวิธีการศึกษาดังนี้

2.3.1 การประมาณต้นทุนและผลตอบแทนโครงการ

1. ต้นทุน (Cost) ได้แก่

ก. ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) ประกอบด้วย

- เครื่องคอมพิวเตอร์
- โมเด็ม หรือ สายเช่า (Leased Line)
- ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์
- อุปกรณ์และเครื่องใช้ต่างๆ
- ค่าใช้จ่ายก่อนการดำเนินงาน เช่น ค่าตกแต่งภายใน ค่าเช่าสถานที่ดำเนินการ

- ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน.

ข. ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) ประกอบด้วย

- ค่าสมาชิกอินเทอร์เน็ต
- ค่าจ้างพนักงาน
- ค่าบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และเครื่องใช้ต่างๆ
- ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และดำเนินงาน เช่น ค่าโทรศัพท์ ค่าน้ำ ประปา ค่าไฟฟ้า ฯลฯ

ค. ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) ประกอบด้วย

- ค่าเช่าสถานที่ดำเนินการ
- เงินเดือนผู้บริหาร

2. ผลตอบแทน (Benefit) ได้แก่

ผลตอบแทนของธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ต คือ ผลตอบแทนจากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อติดต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตามที่ธุรกิจในพื้นที่ศึกษากำหนดใช้เป็นอัตราที่เรียกเก็บ ณ ปัจจุบัน

2.3.2 การวิเคราะห์ทางการเงินของธุรกิจ (Financial Analysis)

เพื่อพิจารณาว่าผลได้จากการประกอบการคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่เพียงใด โดยวัดจาก

1. ระยะเวลาคืนทุน (PB)
2. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV)
3. อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (IRR)
4. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio)

ซึ่งจะได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ในบทที่ 4 โดยใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้และใช้สูตรหรือวิธีการที่กำหนดไว้ในตอนต้นเป็นเครื่องมือ

2.3.3 การวิเคราะห์ความไวต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (Sensitivity Analysis)

เป็นการวิเคราะห์ค่าที่เปลี่ยนแปลงไปของ ระยะเวลาคืนทุน (PB) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (IRR) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) จากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่างๆ เช่น ต้นทุนสูงขึ้น รายได้ลดลง เป็นต้น

2.3.4 การวิเคราะห์การตัดสินใจลงทุน (Investment Decision)

โดยจะใช้แนวคิดตามกรอบที่กำหนดไว้ในข้อ 2.2 มาเป็นเครื่องมือทำการวิเคราะห์

2.4 นิยามศัพท์

อินเทอร์เน็ต (Internet) หมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์จำนวนมากทั่วโลกเข้าด้วยกัน ทำให้บุคคลต่างๆ ที่ใช้เครือข่ายนี้สามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันในทุกๆ ด้าน ได้อย่างรวดเร็วและในทุกรูปแบบ

โมเด็ม (Modem/Modulators) เป็นอุปกรณ์แปลงสัญญาณเพื่อเชื่อมระหว่างคอมพิวเตอร์ผ่านสายโทรศัพท์ โมเด็มทำหน้าที่แปลงสัญญาณดิจิทัลจากคอมพิวเตอร์ไปเป็นสัญญาณแอนาล็อกแล้วส่งผ่านสายโทรศัพท์ไปยังโมเด็มที่คอมพิวเตอร์ปลายทาง โมเด็มปลายทางจะแปลงสัญญาณแอนาล็อกที่ได้รับกลับเป็นสัญญาณดิจิทัลอีกชั้นหนึ่ง

สายเช่า (Leased Line) หมายถึง วงจรการสื่อสารหรือสายโทรศัพท์ที่กันไว้ให้ลูกค้าใช้ถาวร อาจเรียกอีกอย่างว่าสายส่วนตัว

ซอฟต์แวร์ (Software) หมายถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประเภทใดก็ได้ตั้งแต่ระบบปฏิบัติการ เช่น ดอส วินโดวส์ โปรแกรมอำนวยความสะดวกระบบงาน จนกระทั่งโปรแกรมที่เก็บอยู่ในรวม ซอฟต์แวร์ทำให้คอมพิวเตอร์ทำงานได้

ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ (Software License) การอนุญาตให้ใช้ซอฟต์แวร์ตามเงื่อนไขที่ระบุ เงื่อนไขเหล่านี้มักจะกำหนดสิทธิของผู้ซื้อ และจำกัดความรับผิดชอบของผู้จำหน่ายซอฟต์แวร์

เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT) หมายถึง ความรู้ในวิธีการประมวลผล จัดเก็บรวบรวม เรียกใช้ และนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์